

„Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Věříte v Boha, věřte i ve mne. V domě mého Otce je mnoho příbytků; kdyby tomu tak nebylo, řekl bych vám to. Jdu, abych vám připravil místo. A odejdu-li, abych vám připravil místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde jsem já. A cestu, kam jdu, znáte.“ Řekne mu Tomáš: „Pane, nevíme, kam jdeš. Jak bychom mohli znát cestu?“ Ježíš mu odpověděl: „Já jsem ta cesta, pravda i život. Nikdo nepřichází k Otci než skrze mne. J 14, 1-6

„Já jsem ta cesta, pravda i život.“

Cesta k Bohu vede jen skrze Pána Ježíše. Věta, která víc než co jiného odkazuje k vertikále, k našemu životu s Bohem a s Pánem Ježíšem, k životu ve víře, ale také k životu v pravdě.

Právě životu v pravdě, víře, naději i lásce se nyní budeme věnovat. O pravdě se říká, že ji má každý a přitom nikdo. Pravdu totiž musíme neustále hledat ne proto, abychom ji neztratili, ale aby nás držela v neustálé bdělosti před životem ve lži, potažmo nenávisti. O lásce se říká, že je věčná, otázkou přitom zůstává, co je tou láskou vlastně míněno, jestli jen ta horizontála ve smyslu společenství, lásky jedněch k druhým nebo i ta vertikála ve smyslu lásky k Bohu, kam vede právě víra. Horizontálu bychom plus minus měli, teď ještě tu vertikálu. Ta se však neodhrává jen v našich kostelích, případně sborových sálech, ale v každém z nás, v našem svědomí. Vertikála je to, jak žijeme, potažmo čím a kde v tom je i naše víra. O naději se říká, že ji snadno ztrácíme tam, kde si neustále na něco stěžujeme, jak je nás málo, jak je nám zima, jak je stále něco špatně. Není, je nás dost, je nám teplo a peněz máme možná až moc. Naděje se však člověku ztrácí tam, kde je sám. A to my jsme, kromě Jimramova, Daňkovic a Borovnice a sem tam Borové se s námi nikdo moc nebaví a připadáme si vlastně dost opuštění. Naději však nesmíme hledat v tom, co bylo ani co bude, ale co je. A co je, je jednak generace předrevolučních, potažmo revolučních dětí (Husákovy jsou kdovíproč pryč) a jednak naše víra, naděje a láska, a to naše vlastní, ne těch druhých, ale právě naše vlastní a nikoho jiného.

Abyste i vy byli, kde jsem já. Ne aby ti druzí byli tam, kde jsme my, ale abychom právě my byli tam, kde je i on. A on je tam, kde je i Bůh. A Bůh je tam, na nebesích. Otče náš, který jsi v nebesích, modlíme se společně, a přitom každý sám. A k Bohu se nelze dostat jinak než přes jeho Syna, což je současně to, co nás nyní i nejvíc zajímá, jak se přiblížit Bohu a proč jen skrze Ježíše Krista. Přitom ve smrti není nic důležitějšího. Ve smrti rozpoznáváme, jak moc Pána Ježíše potřebujeme a jak nás i on sám dovede k Bohu. Víra v Boha by sice měla být spojena hlavně se životem, ale až ve smrti se jakoby vyjevuje, jak moc máme k Bohu blízko, případně daleko. A jak je pro nás důležitá i víra v Pána Ježíše, která nás nese nejen k Bohu samému, ale i k životu věčnému, většímu, než je i ten pozemský. K životu, který je občas jakoby úplně jiný a který je věčný právě v tom, že nekončí už na této zemi, ale pokračuje až k němu a životu v jeho skutečné přítomnosti. A k životu, kde je jakoby místo i pro nějaké vlastní přemýšlení o víře, ale ne těch druhých, ale vlastní a o Bohu, který náleží i ke Kristu a o Kristu, který náleží i k Bohu. A cestu, kam jde i Ježíš, znáte, je to cesta víry, naděje a lásky, která s sebou nese nejen přemýšlení o tom, jak to i my sami s tou vírou, nadějí a láskou máme, ale která se jako-by nabízí i těm, kdo ji třeba ještě nepoznali ani třeba ještě nedostali možnost ji i nějak poznat.

Anebo ji poznali, ale sami by ji potřebovali i nějak reformovat, a to s ohledem copak na tento svět, ale spíš na tuto dobu, která je už úplně jiná, ale neznamená to, že je špatná, je jiná v tom, že i tu naši víru, naděje a lásku odhaluje v jejich podstatě, a to i v tom smyslu, jak o nich i my sami svědčíme. Jak svědčíme o své víře, naději a lásce, ale o tom už víme, že mnoho nevíme.

Vaše srdce ať se nechvěje úzkostí! Volně přeloženo: nebojte se! Sám tak trochu na pokraji vyhoření probíral jsem s kolegyní z Jimramova, proč se vlastně tak snažíme, aby se ta víra, naděje a láska dostala i někam dál a stala se i jakousi přirozenou součástí našich životů jako jsou i jiné věci. A to i když víme, že to ani my sami pořádně neumíme. Ale o tom se nemluví, to se žije. Víra, naděje a láska se musí především žít. A to nejen horizontálně, ale právě i vertikálně, a nejen v kostelích, ale i ve všedních životech. Otázkou spíš zůstává, proč se vlastně tak snažit. A proč to vlastně nabízet i těm druhým a proč nezůstat jen u prostého konstatování, že to na nás ani pro nás není. Ale neděláme to kvůli těm lidem, děláme to kvůli těm hodnotám samým. Ne proto, aby k tomu přišel i někdo další, ale proto, že nám samým na naší víře, naději a lásce natolik záleží, že se o to jakoby potřebujeme podělit i s ostatními, ale nejen horizontálně, ale právě i vertikálně. Ve skutečnosti se nebojíme reakce na to to jakoby někomu nabídnout, spíš jakoby nevíme jak na to. Ani tu nejde o žádnou misi, dokonce ani evangelizaci, i když zrovna ta by se celkem hodila, spíš jde jednak o jakousi zvláštní únavu nás farářů a kazatelů, že už vlastně nevíme, co těm lidem říkat a pak že o tom jakoby neumíme mluvit civilně. Neumíme to ani žít, natož mluvit jazykem, který by to naše okolí i přijalo.

Nebo spíš to neumíme udělat nějak jinak, současná situace nám však nabízí ještě něco jiného. A to i tu naši vlastní víru, naději a lásku nějak prohloubit. Problém všech misí a evangelizací byl podle mě hlavně v tom, že často šly dost po povrchu a už tam jakoby i zůstávaly. Dnes žijeme v době, která by nám jako by měla umožnit zamyslet se i nad tou naší vlastní vírou, naději a láskou také trochu jinak a trochu jinak o nich mluvit i se svými bližními. Nám farářům se to povídá, když to tak trochu máme v popisu práce, ale i v naší církvi existuje něco, čemu se říká všeobecné kněžství, a právě to umožňuje i těm ostatním svědčit o své víře a víře v Boha. Konečně totiž nemusíme mluvit jen o farářích, ale můžeme i o sobě a své víře, jakkoli to zní místy dost nebezpečně. Proč to aspoň někdy nezkusit. A ne jen v dobách, kdy je nám špatně, ale právě i ve chvílích, kdy je nám dobře. Problém je v tom, že je nám vlastně špatně, máme se sice asi většinou dobře, ale je nám špatně. A to už poměrně dlouho. Ani nechci zabíhat do nějakých detailů, ale je nám fakt blbě. A nese to s sebou i dnešní doba, která z nás udělala i jakési nevolníky a opravdu nám není dobře, což je současně i to jediné, co i o té dnešní době vím. Že je nám v ní vlastně dost blbě. A neříkám to ani ze své zkušenosti, na mně je to aspoň vidět, ale musel jsem si toho všimnout až z jiného pohledu a je asi jasné, jakého.

A cestu, kam jdu, znáte. Známý my Ježíšovu cestu? Pane, nevíme, kam jdeš. A víme my, kam jde? Už ne, kam jdeme my, ale kam jde on? A Ježíš na to pronese: Já jsem ta cesta, pravda i život. Což je odpověď hodná našeho Mistra a Pána. A současně odpověď, která by nás měla nést i tím dalším rokem. Ten uplynulý dvoutisící dvacátý nebyl dobrý a už někde v polovině jsme si přáli, aby skončil. Ten Nový, dvoutisící dvacátý první nebude o moc lepší, což vím už teď a mám pro to celou řadu důvodů. Můžeme jen doufat, že ho přežijeme bez výraznější úhony, ale jakkoli to asi nebude znít moc křesťansky, moc to tu nevidím. Ale asi nezbyvá než věřit, doufat a mít naději, že tak zle, jako v tom teď už skoro minulém už snad nebude. A že po jakémsi pádu už bude jen líp. Naděje umírá poslední. Ale jak říkám, z úplně jiných důvodů, než jsem ještě před rokem čekal. Pokud se totiž nerozloží naše civilizace, rozložíme se my sami, což rozhodně není totéž. A možná nezbyvá než si přát, aby nás ta cesta, pravda i život nesly i tak, jak podle všeho nesly i samotného Ježíše, než i on sám doputoval i ke svému Otci. Ať už teda s ním, což doporučoval i on sám anebo bez něj, což teda rozhodně nedoporučoval. A k tomu asi nezbyvá nic jiného než věřit, doufat a také mít lásku, která občas i hory přenáší. Nemít pravdu, ale lásku, což kromě jiného radil i Václav Havel, kterého není špatné občas citovat. Tu lásku, jakou má jednorozený Syn ke svému Otci a tu lásku, jakou měl nebeský Otec ke svému Synu. A tu lásku, o jaké věřím, že se jednou dostane i k vám, ale také vám. Neboť víru bychom měli (i když třeba odjinud), naději asi taky (nebo aspoň někdo) a lásku?